AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2020/1863 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2020. május 14.)

az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (ERA) 2018. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel az Európai Unió Vasúti Ügynöksége 2018. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0061/2020),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (a továbbiakban: az ügynökség) 2018. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 28 793 243 EUR volt, ami 2017-hez képest 6,31 %-os csökkenést jelent; mivel az ügynökség költségvetése főként az uniós költségvetésből származik ([2]);

B. mivel a Számvevőszék az ügynökség 2018. évi pénzügyi évről szóló éves beszámolójáról szóló jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapította, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

Költségvetés és pénzgazdálkodás

1. megelégedéssel nyugtázza, hogy a 2018. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeként a költségvetés végrehajtási aránya 99,98 %-os szintet ért el, ami 2017-hez képest 0,02 %-os, csekély mértékű csökkenést jelent; megállapítja, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 88,96 %-os volt, ami 2017-hez képest 1,66 %-os növekedést jelent;

2. tudomásul veszi az ügynökség szerepét az európai vasúti rendszer biztonságának és átjárhatóságának biztosításában, valamint a vasút más közlekedési módokkal való versenyképességének javítása terén azáltal, hogy csökkenti az adminisztratív és technikai akadályokat, ösztönzi a piacra lépést és biztosítja a megkülönböztetésmentességet, a közpénzek hatékonyabb elköltését a vasúti tömegközlekedési szolgáltatásokra, valamint az infrastruktúra jobb irányítását; támogatja az Európai Bizottságnak a biztonsági teljesítmény tekintetében világelső európai vasúti rendszert célul kitűző elképzelését;

3. üdvözli az ügynökség által az európai vasúti forgalomirányítási rendszer (ERTMS) kifejlesztésének, tesztelésének és megvalósításának nyomon követése, valamint az egyes ERTMS-projektek értékelése során játszott szerepet; megjegyzi továbbá, hogy a 4. vasúti csomag egy olyan technikai pillért foglal magában, amely új feladatok bevezetésével erősíti az ügynökség szerepét az uniós keret egységes végrehajtásának biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy hatáskörének bővülésével az ügynökségnek meg kell adni a szükséges pénzügyi, anyagi és emberi erőforrásokat új és további feladatainak eredményes és hatékony végrehajtásához;

4. emlékeztet arra, hogy az ERTMS kulcsfontosságú az egységes európai vasúti térség létrehozásához; hangsúlyozza ezért, hogy kiemelt fontosságú az ERTMS fejlesztésének és alkalmazásának optimalizált összehangolása, amely egy egységes, átlátható, stabil, megfizethető és interoperábilis ERTMS-rendszert biztosít Európa-szerte;

([1]) HL C 108., 2018.3.22., 79. o.

([2]) HL C 108., 2018.3.22., 77. o., a Bizottság által nyújtott támogatás (28 135 398 EUR), harmadik országok hozzájárulása (657 845 EUR, megjegyzendő, hogy ez kisebb, mint az előző évben).

5. megjegyzi, hogy az ügynökségnek az új rendeletben foglalt kibővített megbízatását követően az ügynökség 2019-ben megkezdi a tanúsítási feladatokkal kapcsolatos díjak és illetékek beszedését, figyelembe véve a középvállalkozások (a továbbiakban: a kkv-k) sajátos igényeit; tudomásul veszi, hogy az (EU) 2016/796 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]) szerint a díjak és illetékek címzett bevételeket jelentenek az ügynökség számára; megjegyzi, hogy az ügynökség pénzügyi szabályzatának néhány végrehajtási szabályát módosítani kell, és az ügynökség válasza alapján megjegyzi, hogy az ügynökség e célból eltérés iránti kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz; felhívja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az említett új rendszer bevezetéséről;

6. felhívja az ügynökséget, hogy a tanúsítási eljárás során vegye figyelembe a kkv-k sajátos igényeit, különösen adminisztratív és pénzügyi terheik csökkentése révén;

Teljesítmény

7. tudomásul veszi, hogy az ügynökség vasúti mutatókat használ operatív tevékenységei esetében fő teljesítménymutatóként a tevékenységei által nyújtott hozzáadott érték értékelése céljából, valamint egyéb mutatókat költségvetési gazdálkodásának javítása érdekében;

8. ösztönzi az ügynökséget, hogy hajtsa végre a Számvevőszék ajánlásait;

9. elismeri, hogy az ügynökség kielégítő szintet ért el a fő teljesítménymutatók és az outputokra vonatkozó célkitűzései tekintetében, és a negyedik vasúti csomag hatálybalépését követően teljeskörűen megvalósította az eredeti tevékenységeket; megjegyzi, hogy az ügynökség teljesítette kitűzött célját, és az esetek 95 %-ában időben kiadta jelentéseit, tanácsait és véleményeit; rámutat, hogy az ügynökség nem érte el azt a kitűzött célt, hogy pénzügyi és humánerőforrás-tervezés segítségével az összes output 90 %-át teljesítse, mivel az outputoknak csak 79,75 %-át minősítették teljes mértékben teljesítettnek;

10. üdvözli, hogy az ügynökség továbbra is együttműködik az Európai Értékpapírpiaci Hatósággal a számviteli szolgáltatások megosztása terén; sürgeti továbbá az ügynökséget, hogy tárja fel a hasonló tevékenységeket folytató egyéb ügynökségekkel az egymást átfedő feladatok tekintetében az erőforrás-megosztás lehetőségeit; ösztönzi az ügynökséget, hogy aktívan törekedjen további és szélesebb körű együttműködésre valamennyi uniós ügynökséggel; ösztönzi az ügynökséget, hogy vizsgálja meg a személyzet felajánlásának lehetőségét bizonyos nem szakértői, technikai és adminisztratív területeken, különös hangsúlyt fektetve a párizsi székhelyű Biztonságpolitikai Kutatóintézettel való együttműködés fejlesztésére;

11. ösztönzi az ügynökséget, hogy folytassa szolgáltatásai digitalizálását;

12. megjegyzi, hogy az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által kitűzött cél, nevezetesen az egységes európai vasúti piac létrehozása nem valósult meg; felhívja az ügynökséget, hogy összpontosítsa erőfeszítéseit és kiadványait erre a területre;

13. megjegyzi, hogy a közúti közlekedésről a vasúti közlekedésre való áttérés csak akkor valósítható meg, ha versenyképes európai vasúti térség jön létre; felhívja az ügynökséget, hogy dolgozzon ki intézkedéscsomagot annak biztosítása érdekében, hogy a jövőben a vasúti rendszert integrálni lehessen a modern logisztikai láncokba;

14. megjegyzi, hogy a következő öt év kritikus fontosságú a vasúti ágazat jövője szempontjából, és hogy az ügynökségnek rendelkeznie kell az előtte álló kihívások kezeléséhez szükséges pénzügyi és emberi erőforrásokkal;

15. megjegyzi, hogy a Számvevőszék által a költségvetés átvitelek szintjére vonatkozó végrehajtásának értékelésére használt tájékoztató jellegű, az 1. cím (Személyzet) esetében 10 %-os, a 2. cím (Igazgatási kiadások) esetében 20 %-os felső határértékeket elérték; sajnálattal állapítja meg, hogy a 3. címre (Operatív kiadások) vonatkozó tájékoztató jellegű felső határt (30 %) nem érték el;

16. megállapítja, hogy a személyzettel kapcsolatos éves összehasonlító teljesítményértékelés eredményei a 2017. évihez hasonlóak, az adminisztratív feladatokra beosztott személyzet aránya 18,4 % (18,18 % 2017-ben), az operatív feladatokra beosztott személyzet aránya 69,7 % (70,16 %), míg az kontroll- és pénzügyi feladatokra beosztott személyzet aránya 11,90 % (11,67 %) volt;

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/796 rendelete (2016. május 11.) az Európai Unió Vasúti Ügynökségéről és a 881/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 138., 2016.5.26., 1. o.).

17. üdvözli az ügynökség arra irányuló folyamatos erőfeszítéseit, hogy felkészüljön a negyedik vasúti csomagban meghatározott új feladataira, és hogy 2019 júniusában átvegye a vasúti járművek forgalomba hozatalára vonatkozó engedélyek kiadásáért, a vasúttársaságok egységes biztonsági tanúsítványaiért és az ERTMS-hez kapcsolódó pálya menti berendezések jóváhagyásáért felelős uniós hatóság szerepét; különösen üdvözli, hogy valamennyi jogi szöveget és igazgatótanácsi határozatot időben elfogadtak, és hogy az ügynökség közzétette a járműengedélyezés iránti kérelmek benyújtására vonatkozó útmutatót; üdvözli az ügynökség által az új feladataira való felkészülés érdekében tett egyéb lépéseket (aktív együttműködés az érdekelt felekkel, esettanulmányok és tesztelési időszak, a nemzeti biztonsági hatóságok által végzett kísérleti ellenőrzés); üdvözli az egyablakos ügyintézés kialakítását;

üdvözli, hogy az ügynökség megkezdte a vasúti közlekedésre vonatkozó több mint 14 000 nemzeti szabály harmonizálását;

a) sajnálja, hogy a légi közlekedéstől és a közúti közlekedéstől eltérően a vasúti ágazat még korántsem harmonizált;

b) felhívja az ügynökséget, hogy fokozza az egységes európai vasúti térség megvalósítására irányuló erőfeszítéseit;

18. megjegyzi, hogy az ügynökség kulcsszerepet játszik a határokon átnyúló vasúti közlekedés adminisztratív terheinek csökkentésében;

19. megjegyzi, hogy az ERTMS-hez előírt berendezések bevezetése tekintetében túl kevés előrelépés történt mind az infrastruktúra, mind a vasúti járművek esetében, és felhívja az ügynökséget, hogy javasoljon intézkedéseket a végrehajtás felgyorsítására;

20. sajnálja, hogy 2018-ban 37 szabálytalanságot regisztráltak, amelyek közül 18 pénzügyi hatással járt (ebből 4 meghaladta a 15 000 EUR-t); kéri az ügynökséget, hogy folytassa az irányítás és a közbeszerzési eljárások javítására irányuló erőfeszítéseit;

21. megjegyzi, hogy az ügynökség javasolta a helyes hivatali magatartás keretének felülvizsgálatát; kéri, hogy az ügynökség következő éves jelentésében számoljon be e keret alakulásáról; üdvözli, hogy az ügynökség folytatta az etikával és a csalás elleni fellépéssel kapcsolatos képzést; üdvözli, hogy egyetlen csalásgyanús esetet sem továbbítottak az OLAF-nak; megjegyzi, hogy a 2017-ben bejelentett esetben még mindig folyik a vizsgálat;

22. üdvözli az ISO 9001 szabványt megerősítő ellenőrzés sikeres teljesítését;

Személyzeti politika

23. megállapítja, hogy 2018. december 31-én a létszámterv végrehajtása 89,19 %-os szintet ért el: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 148 ideiglenes alkalmazotti álláshelyből (2017-ben 139 engedélyezett álláshely) 132-re neveztek ki ideiglenes alkalmazottat; megállapítja, hogy ezen felül 31 szerződéses alkalmazott és 2 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott az ügynökségnél 2018-ban;

24. aggodalommal állapítja meg, hogy a felső vezetők (5 férfi és 1 nő) és az igazgatótanács (40 férfi és 15 nő) esetében 2018-ban nem valósult meg a nemek közötti egyensúly;

25. megjegyzi, hogy az ügynökség politikát fogadott el a személyek méltóságának védelmére és a zaklatás megakadályozására vonatkozóan, támogatja a bizalmi tanácsadókat, és ösztönzi személyzetét, hogy problémáikkal forduljanak hozzájuk; megjegyzi, hogy egy állítólagos zaklatásról számoltak be, de egyet sem vizsgáltak ki és terjesztettek bíróság elé;

Közbeszerzés

26. megjegyzi, hogy a Számvevőszék jelentése szerint az ügynökség nem ellenőrizte rendszeresen az árakat és a beszállítói árajánlatok alapján felszámított szolgáltatási díjakat, valamint a szoftverlicencek beszerzésére felkért vállalkozó felé kibocsátott számlákat sem; tudomásul veszi, hogy az ügynökség a Bizottság keretszerződését alkalmazta, és várja az új keretszerződést, amely előírja a verseny újbóli megnyitását; felhívja az ügynökséget, hogy igazítsa ki a keretszerződések alapján történő kifizetések előzetes kontrollját és biztosítsa, hogy minden beszerzés esetében legyen versenyeljárás;

27. megjegyzi, hogy a Számvevőszék jelentése szerint az ügynökség – egy konferencia szervezésére vonatkozó közvetlen szerződés módosítása révén – úgy döntött, hogy külön szerződést köt és kifizet minden kapcsolódó szolgáltatást, ami a szerződés mesterséges felszabdalását eredményezi, és ezáltal szabálytalanná teszi a szerződést és a kapcsolódó kifizetéseket; tudomásul veszi az ügynökség válaszát, amely szerint feladatmeghatározást kíván készíteni egy rendezvényszervezési keretszerződés aláírásához;

Az összeférhetetlenség megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

28. megjegyzi, hogy az ügynökség honlapján közzétette az igazgatótanácsi tagok és a személyzet összeférhetetlenségi nyilatkozatait, illetve az igazgatótanácsi tagok és igazgatási személyzete egy részének önéletrajzait; üdvözli, hogy 2019 júniusa óta az ügynökség teljes felső vezetésének és személyzetének éves összeférhetetlenségi nyilatkozatot kell leadnia;

29. megjegyzi, hogy az ügynökség szerint a helyes hivatali magatartás hatályos kerete szigorú intézkedéseket tartalmaz a negyedik vasúti csomag szerinti új feladatokban részt vevő személyek összeférhetetlenségének kezelésére vonatkozóan; megjegyzi továbbá, hogy a keret gyakorlati nehézségekbe ütközött, ezért javaslat készül felülvizsgálatára; megjegyzi, hogy a csalás gyanújának 2017-ben bejelentett esetét az Európai Csalás Elleni Hivatal még vizsgálja; megjegyzi, hogy azóta nem jelentettek más csalásgyanús esetet; sürgeti az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak a vizsgálat eredményéről;

30. megjegyzi, hogy az ügynökség iránymutatásokat fogadott el a visszaélések bejelentéséről, amelyeket 2018. november 21-én tettek közzé;

Belső kontrollok

31. megjegyzi, hogy az ügynökség átszervezését követően a számvitelért felelős tisztviselő adminisztratív szempontból közvetlenül kapcsolódik az ügyvezető igazgatóhoz, és már nem felelős a pénzügyi és közbeszerzési csoportért;

32. megjegyzi, hogy 2018-ban a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálata ellenőrzési jelentést adott ki az ügynökség program-, projekt- és szolgáltatásirányításáról, és hogy az ügynökség cselekvési tervet készített az esetleges javításra szoruló területek kezelésére; felhívja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az e tekintetben hozott intézkedésekről;

Egyéb megjegyzések

33. megjegyzi, hogy az átmeneti időszak végére (2019. június 16.) az ügynökség átalakul, és ahelyett, hogy pusztán a szakpolitikák előkészítése és terjesztése lenne a feladata, olyan hatósággá válik, amely a biztonsági tanúsítványok és a vasúti járművek engedélyezését illetően közvetlenül az ipar javára tevékenykedik; e tekintetben megjegyzi, hogy az ügynökség átszervezése lehetővé tette a szükséges változtatások szakértők bevonása révén történő megtételét az új kérelmek kezelésének biztosítása érdekében, valamint egy képzési program és egy ellenőrzési rendszer kidolgozását;

34. megjegyzi, hogy az ügynökség 2019. április 15-én aláírta a székhely-megállapodást a francia hatóságokkal; tudomásul veszi, hogy a kettős székhelyről szóló határozat a Tanács döntése, amelyet az ügynökségnek alkalmaznia kell;

35. felhívja az ügynökséget, hogy összpontosítson kutatásai eredményeinek a nyilvánosság körében történő terjesztésére, és a közösségi médián és más médiaorgánumokon keresztül szólítsa meg a nyilvánosságot;

36. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2020. május 14-i állásfoglalására ([4]).

([4]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2020)0121.